

Procedury służące wykonaniu orzeczenia - Polska

SPIS TREŚCI

- 1 Co oznacza wykonywanie orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych?
- 2 Jakie organy są właściwe w zakresie wykonywania orzeczeń?
- 3 Jakie warunki muszą być spełnione, aby można było wydać tytuł wykonawczy?
  - 3.1 Postępowanie
  - 3.2 Główne warunki
- 4 Przedmiot i charakter środków egzekucyjnych
  - 4.1 Jakie składniki majątku mogą podlegać egzekucji?
  - 4.2 Jakie skutki mają środki egzekucyjne?
  - 4.3 Jak długo obowiązują takie środki?
- 5 Czy istnieje możliwość odwołania od takiego środka?
- 6 Czy istnieją ograniczenia dotyczące wykonywania orzeczeń, w szczególności odnoszące się do ochrony dłużnika lub terminów?

1 Co oznacza wykonywanie orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych?

Problematyka wykonywania orzeczeń w sprawach cywilnych w tym handlowych uregulowana jest ustawą Kodeks postępowania cywilnego (w skrócie kpc).

Egzekucja to zastosowanie przez powołane do tego organy państwowe przewidzianych prawem środków przymusu w celu uzyskania na podstawie tytułu wykonawczego należnego wierzycielowi świadczenia. Właściwe postępowanie egzekucyjne rozpoczyna się z chwilą złożeniem wniosku o wszczęcie egzekucji.

Podstawą egzekucji jest tytuł wykonawczy. Co do zasady, tytułem wykonawczym jest tytuł egzekucyjny zaopatrzony w klauzulę wykonalności (art. 776 kpc). Klauzula wykonalności nie jest wymagana w przypadku niektórych orzeczeń sądów państw członkowskich Unii Europejskiej oraz pochodzących z tych państw Ugód i dokumentów urzędowych, o których mowa w art. 1153¹⁴ kpc. Orzeczenia te, ugody i dokumenty urzędowe, jeżeli spełniają warunki o których mowa w w/w przepisie, stanowią tytuł wykonawczy z którym wierzyciel może udać się bezpośrednio do organu egzekucyjnego.

W postępowaniu egzekucyjnym występują dwa rodzaje organów:

- organy procesowe - w postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu (przewodniczący, sąd rejonowy, okręgowy i apelacyjny).
- organy egzekucyjne - we właściwym postępowaniu egzekucyjnym i są nimi sądy rejonowe i komornicy (art. 758 kpc).

Uczestnikami postępowania, zarówno w postępowaniu klauzulowym jak i właściwym postępowaniu egzekucyjnym są wierzyciel i dłużnik.

Prawo polskie wyróżnia następujące rodzaje egzekucji:

Egzekucja świadczeń pieniężnych:

- z ruchomości
- z wynagrodzenia za pracę
- z rachunków bankowych
- z innych wierzytelności
- z innych praw majątkowych
- z nieruchomości
- ze statków morskich

Egzekucja świadczeń niepieniężnych:

- przez zarząd przymusowy
- przez sprzedaż przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego
- świadczeń alimentacyjnych. Tytułowi egzekucyjnemu, zasądzającemu alimenty, sąd nadaje klauzulę wykonalności z urzędu. Tytuł wykonawczy doręcza się wówczas wierzycielowi z urzędu. W sprawach, w których zasądzono alimenty, egzekucja może być wszczęta z urzędu na żądanie sądu pierwszej instancji, który sprawę rozpoznawał. Żądanie takie kieruje się do właściwego organu egzekucyjnego. Komornik obowiązany jest z urzędu przeprowadzić dochodzenie w celu ustalenia zarobków i stanu majątkowego dłużnika oraz jego miejsca zamieszkania. Jeżeli środki te okażą się bezskuteczne, organy Policji przeprowadzą na wniosek komornika czynności w celu ustalenia miejsca zamieszkania i miejsca pracy dłużnika. Dochodzenie, o którym mowa w § 1, powinno być przeprowadzone okresowo w odstępach nie dłuższych niż 6 miesięcy. Jeżeli w wyniku dochodzenia nie zostaną ustalone dochody dłużnika ani jego majątek, komornik składa wniosek do sądu o nakazanie dłużnikowi wyjawienia majątku. W razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy komornik z urzędu składa wniosek do Krajowego Rejestru Sądowego o wpis dłużnika do rejestru dłużników niewypłacalnych. Bezskuteczność egzekucji nie stanowi podstawy umorzenia postępowania.

2 Jakie organy są właściwe w zakresie wykonywania orzeczeń?

Zgodnie z art. 758 kpc sprawy egzekucyjne należą do właściwości sądów rejonowych i działających przy tych sądach komorników.

3 Jakie warunki muszą być spełnione, aby można było wydać tytuł wykonawczy?

Zgodnie z artykułem 803 kpc tytuł wykonawczy stanowi podstawę do prowadzenia egzekucji o całe objęte nim roszczenie i ze wszystkich części majątku dłużnika, chyba że z treści tytułu wynika co innego. Organ wykonawczy nie jest uprawniony do badania zasadności i wymagalności objętego obowiązkiem tytułu wykonawczego.

Co do zasady, tytułem wykonawczym jest tytuł egzekucyjny zaopatrzony w klauzulę wykonalności.

Tytułami egzekucyjnymi zgodnie z art. 777 są:

1. orzeczenie sądu prawomocne lub podlegające natychmiastowemu wykonaniu, jak również ugoda zawarta przed sądem
2. orzeczenie referendarza sądowego prawomocne lub podlegające natychmiastowemu wykonaniu
3. inne orzeczenia, ugody i akty, które z mocy ustawy podlegają wykonaniu w drodze egzekucji sądowej
4. akt notarialny, w którym dłużnik poddał się egzekucji i który obejmuje obowiązek zapłaty sumy pieniężnej lub wydania rzeczy oznaczonych co do gatunku, ilościowo w akcie określonych, albo też wydania rzeczy indywidualnie oznaczonej, gdy w akcie wskazano termin wykonania obowiązku lub zdarzenie, od którego uzależnione jest wykonanie
5. akt notarialny, w którym dłużnik poddał się egzekucji i który obejmuje obowiązek zapłaty sumy pieniężnej do wysokości w akcie wprost określonej albo oznaczonej za pomocą klauzuli waloryzacyjnej, gdy w akcie wskazano zdarzenie, od którego uzależnione jest wykonanie obowiązku, jak również termin, do którego wierzyciel może wystąpić o nadanie temu aktowi klauzuli wykonalności
6. akt notarialny określony w pkt 4 lub 5, w którym niebędąca dłużnikiem osobistym osoba, której rzecz, wierzytelność lub prawo obciążone jest hipoteką lub zastawem, poddała się egzekucji z obciążonego przedmiotu w celu zaspokojenia wierzytelności pieniężnej przysługującej zabezpieczonemu wierzycielowi.

Oświadczenie dłużnika o poddaniu się egzekucji może być złożone także w odrębnym akcie notarialnym.

Tylko orzeczenia sądowe prawomocne, zaopatrzone w klauzulę wykonalności bądź natychmiast wykonalne (na mocy rygoru natychmiastowej wykonalności nadanego z urzędu lub na wniosek) mogą stanowić tytuł egzekucyjny. Akt notarialny posiada moc tytułu egzekucyjnego, jeżeli odpowiada warunkom wskazanym przez przepisy kpc i prawa o notariacie.

Innymi tytułami egzekucyjnymi są min.: wyciąg z listy wierzytelności w postępowaniu upadłościowym; prawomocna ugoda bankowa; plan podziału sumy uzyskanej przez egzekucję z nieruchomości; bankowy tytuł egzekucyjny przewidziany w przepisach prawa bankowego, lecz dopiero po nadaniu mu przez sąd klauzuli wykonalności; orzeczenia sądów zagranicznych oraz ugody zawarte przed tymi sądami, po stwierdzeniu ich wykonalności przez polski sąd, podczas gdy orzeczenia sądów państw obcych w sprawach cywilnych, nadające się do wykonania w drodze egzekucji, stają się tytułami wykonawczymi po stwierdzeniu ich wykonalności przez sąd polski. Stwierdzenie wykonalności następuje, jeżeli orzeczenie jest wykonalne w państwie, z którego pochodzi, oraz nie istnieją przeszkody określone w [art. 1146 § 1 i 2 kpc](#).

3.1 Postępowanie

Podstawą wszczęcia egzekucji jest tytuł wykonawczy. Tytułowi egzekucyjnemu pochodzącemu od sądu, klauzulę wykonalności nadaje sąd w pierwszej instancji, w którym sprawa się toczy (art. 781 §1 kpc).

Wniosek o nadanie klauzuli wykonalności sąd rozpoznaje niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu trzech dni od dnia jego złożenia we właściwej jednostce (art. 781 §1 kpc). Tytułowi wydanemu w postępowaniu, które zostało lub mogło być wszczęte z urzędu, sąd nadaje klauzulę wykonalności z urzędu. Nakazowi zapłaty wydanemu w elektronicznym postępowaniu upominawczym, sąd nadaje klauzulę wykonalności z urzędu niezwłocznie po jego uprawomocnieniu się (art. 782 kpc).

Co do zasady wszczęcie egzekucji może nastąpić na wniosek. W sprawach, które mogą być wszczęte z urzędu, egzekucja może być wszczęta z urzędu na żądanie sądu pierwszej instancji, który sprawę rozpoznawał, skierowane do właściwego sądu lub komornika (art. 796 § 1 kpc).

Wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego może złożyć wierzyciel do właściwego sądu rejonowego bądź do komornika sądowego działającego przy tym sądzie. Zażądać wszczęcia egzekucji może także uprawniony do tego organ (sąd lub prokuratura w sprawach dotyczących egzekucji grzywnien, kar pieniężnych, opłat sądowych i kosztów postępowania przysługujących skarbowi Państwa).

Co do zasady wnioski o wszczęcie egzekucji składa się na piśmie. Do wniosku należy dołączyć tytuł wykonawczy.

Zasady pobierania opłat i ich wysokość reguluje ustawa o komornikach sądowych i egzekucji z dnia 29 sierpnia 1997 r. (Dz.U. Nr 133, poz. 882 z późn. zm.). Zgodnie z art. 43 tej ustawy, za prowadzenie egzekucji i inne czynności wymienione w ustawie komornik pobiera opłaty egzekucyjne.

Wyróżnia się następujące opłaty egzekucyjne:

1. za wykonanie postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia roszczenia pieniężnego lub europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym komornikowi przysługuje opłata w wysokości 2% wartości roszczenia, które podlega zabezpieczeniu, nie mniejsza jednak niż 3% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego i nie wyższa niż pięciokrotność tego wynagrodzenia. Opłatę tę uiszcza wierzyciel, składając wniosek o wykonanie postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia lub europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym, a jeżeli opłata nie została uiszczona wraz z wnioskiem, komornik wzywa wierzyciela do jej uiszczenia w terminie 7 dni. Do czasu uiszczenia opłaty komornik nie wykonuje postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia lub europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym.

2. w sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 15% wartości wyegzekwowanego świadczenia, jednak nie niższej niż 1/10 i nie wyższej niż trzydziestokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Jednakże w przypadku wyegzekwowania świadczenia wskutek skierowania egzekucji do wierzytelności z rachunku bankowego, wynagrodzenia za pracę, świadczenia z ubezpieczenia społecznego jak również wypłacanych na podstawie przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zasiłku dla bezrobotnych, dodatku aktywizacyjnego, stypendium oraz dodatku szkoleniowego, komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 8% wartości wyegzekwowanego świadczenia, jednak nie niższej niż 1/20 i nie wyższej niż dziesięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego.

3. w sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela oraz na podstawie art. 824§1 pkt 4 kpc komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 5% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania, jednak nie niższej niż 1/10 i nie wyższej niż dziesięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Jednakże w razie umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela zgłoszony przed doręczeniem dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 1/10 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego.

4. wszczęcie egzekucji świadczeń niepieniężnych oraz wykonanie postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia roszczenia niepieniężnego jest uzależnione od uiszczenia przez wierzyciela opłaty tymczasowej w wysokości 10% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Ostateczna opłata stała wynosi 20% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego za: wprowadzenie w posiadanie nieruchomości i usunięcie z niej ruchomości; w przypadku przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych opłatę pobiera się od każdej izby składającej się na pomieszczenie przedsiębiorstwa; wprowadzenie zarządcy w zarząd nieruchomości lub przedsiębiorstwa oraz za wprowadzenie dozorczy w dozór nieruchomości; opróżnienie lokalu z rzeczy lub osób, z tym że odrębną opłatę pobiera się od każdej izby; egzekucję odebrania rzeczy.

3.2 Główne warunki

Wszczęcie egzekucji następuje na wniosek wierzyciela, do którego dołączono tytuł wykonawczy. Ważne jest aby w treści wniosku wskazać dłużnika i sposób przeprowadzenia egzekucji tj. wskazać prawo majątkowe, z którego egzekucja ma być przeprowadzona. Przy egzekucji z nieruchomości dodatkowo wymagane jest oznaczenie księgi wieczystej nieruchomości. W przypadku egzekucji z ruchomości nie ma potrzeby bliższego oznaczania przedmiotu, taka bowiem egzekucja obejmuje w zasadzie wszystkie ruchomości będące w majątku dłużnika.

4 Przedmiot i charakter środków egzekucyjnych

4.1 Jakie składniki majątku mogą podlegać egzekucji?

Egzekucja może zostać przeprowadzona na przedmiotach wchodzących w skład majątku dłużnika, tj. ruchomości, nieruchomości, wynagrodzenie za pracę, rachunki bankowe, ułamkowa część nieruchomości, statki morskie, inne wierzytelności oraz prawa majątkowe dłużnika.

Art. 829 - 831 kpc wprowadzają pewne ograniczenia przedmiotów, na których egzekucja może zostać przeprowadzona. Zgodnie z tym przepisem przedmiotami wyłączonymi spod egzekucji są min.: przedmioty urządzenia domowego, pościel, bielizna i ubranie codzienne, niezbędne dla dłużnika i będących na jego utrzymaniu członków jego rodziny, a także ubranie niezbędne do pełnienia służby lub wykonywania zawodu; zapasy żywności i opału niezbędne dla dłużnika i będących na jego utrzymaniu członków jego rodziny na okres jednego miesiąca; narzędzia i inne przedmioty niezbędne do osobistej pracy zarobkowej dłużnika oraz surowce niezbędne dla niego do produkcji na okres jednego tygodnia, z wyłączeniem jednak pojazdów mechanicznych.

Poza kpc występują również ustawy, które przewidują jakie należności i w jakim zakresie nie podlegają egzekucji (np. kodeks pracy określa w jakim zakresie wynagrodzenie ze stosunku pracy podlega egzekucji)

4.2 Jakie skutki mają środki egzekucyjne?

Tytuł wykonawczy stanowi podstawę do przeprowadzenia egzekucji na całe objęte nim roszczenie i ze wszystkich części majątku dłużnika, chyba że z treści tytułu wynika co innego.

Dłużnik ma prawo zarządzać swoim mieniem, chyba że sąd pozbawi go takiego prawa.

Po wszczęciu egzekucji z **ruchomości** komornik zajmuje je i spisuje protokół z zajęcia. Zajęcie ma ten skutek, że rozporządzenie nieruchomością po zajęciu nie ma wpływu na dalszy bieg postępowania, a postępowanie egzekucyjne z zajętej nieruchomości może być przeprowadzone również przeciwko nabywcy. Komornik jednak może z ważnych przyczyn w każdym stanie postępowania oddać zajęte ruchomości pod dozór innej osoby, nie wyłączając wierzyciela.

Przy egzekucji z **nieruchomości** komornik najpierw wzywa dłużnika żeby zapłacił dług w terminie 2 tygodni pod rygorem przystąpienia do opisu i oszacowania nieruchomości. Przy egzekucji z nieruchomości komornik najpierw wzywa dłużnika, a by zapłacił dług w ciągu dwóch tygodni pod rygorem przystąpienia a do opisu i oszacowania nieruchomości. Rozporządzenie nieruchomością po jej zajęciu nie ma wpływu na dalsze postępowanie. Nabywca może uczestniczyć w postępowaniu w charakterze dłużnika.

W przypadku gdyż dłużnik ma obowiązek **zaniechać** pewnej czynności lub nie przeszkadzać czynności wierzyciela, sąd na wniosek wierzyciela nałoży na niego grzywnę jeżeli działał wbrew temu obowiązkowi, z zamianą na areszt na wypadek jej niezapłacenia. Zatem w tym przypadku dłużnik może zostać pozbawiony wolności, jeśli nie uiszczy grzywny jako środka przymusu.

4.3 Jak długo obowiązują takie środki?

W kpc brak jest ograniczenia czasowego wniosku o egzekucję. Jednakże prawo polskie przewiduje, że roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczeniem sądu polubownego, jak również roszczenie stwierdzone ugodą zawartą przed sądem albo przed sądem polubownym albo ugodą

zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd, przedawnia się z upływem lat dziesięciu, chociażby termin przedawnienia roszczeń tego rodzaju był krótszy (art.125 §1 kodeksu cywilnego). Jeżeli stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenie okresowe, roszczenia świadczenie okresowe należne w przyszłości ulegają przedawnieniu trzyletniemu.

Wniosek egzekucyjny podlega badaniu przez uprawniony organ pod względem zachowania warunków formalnych oraz jego dopuszczalności zasadności. Niespełnienie określonych warunków może skutkować zwrotem wniosku lub umorzeniem egzekucji.

5 Czy istnieje możliwość odwołania od takiego środka?

Uczestnicy postępowania mogą zaskarżyć postanowienie sądu w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności.

We właściwym postępowaniu egzekucyjnym wyróżnić można min. następujące środki zaskarżenia:

- skarga na czynności komornika sądowego (do sądu rejonowego, dotyczy także sytuacji zaniechania przez komornika czynności, skargę może wnieść strona lub osoba, której prawa zostały przez czynność lub zaniechanie komornika naruszone bądź zagrożone, termin do wniesienia skargi wynosi tydzień od dnia czynności lub dnia gdy strona lub osoba dowiedziała się o jej zaniechaniu)
- zażalenie na postanowienie sądu co do nadania klauzuli wykonalności (art. 795 kpc- termin do jego wniesienia biegnie dla wierzyciela od daty wydania mu tytułu wykonawczego lub postanowienia odmownego, dla dłużnika - od daty doręczenia mu zawiadomienia o wszczęciu egzekucji)
- zażalenia na postanowienie sądu o stwierdzeniu wykonalności europejskiego nakazu zapłaty (art. 795⁷ kpc)
- zażalenie na postanowienie sądu w przypadku zbiegu egzekucji administracyjnej i sądowej
- zażalenie na postanowienie sądu co do zawieszenia lub umorzenia postępowania (art. 828 kpc)
- zażalenie na postanowienie sądu w przedmiocie ograniczenia egzekucji (art. 839 kpc)
- postanowienie sądu w przedmiocie ograniczenia egzekucji i zażalenie na to postanowienie (art. 839 kpc)
- powództwa przeciw egzekucyjne dłużnika (art. 840-843 kpc)
- zażalenia na postanowienie sądu co do zwrotów wydatków dozorczy (art. 859 kpc)
- zażalenie na postanowienie sądu dotyczące opisu i oszacowania przy egzekucji z nieruchomości
- ustna skarga na czynności komornika w toku licytacji zgłoszona nadzorującemu (art. 986 kpc)
- zażalenie na postanowienie sądu o przybiciu (art. 997 kpc)
- zarzuty na plan podziału sumy uzyskanej z egzekucji (w ciągu dwóch tygodni od daty zawiadomienia organu egzekucyjnego, który go sporządził (art. 998 kpc)
- zażalenie na postanowienie sądu w przedmiocie rozstrzygnięcia zarzutów na plan podziału (art.1028 kpc)
- zażalenie na postanowienie sądu co do wezwania dłużnika do wykonania czynności zażalenie na postanowienie sądu w przedmiocie wyłączenia rzeczy spod zajęcia w egzekucji z udziałem Skarbu Państwa (art. 1061 § 2 kpc).

6 Czy istnieją ograniczenia dotyczące wykonywania orzeczeń, w szczególności odnoszące się do ochrony dłużnika lub terminów?

Zgodnie art. 829 kpc nie podlegają egzekucji:

- 1) przedmioty urządzenia domowego, pościel, bielizna i ubranie codzienne, niezbędne dla dłużnika i będących na jego utrzymaniu członków jego rodziny, a także ubranie niezbędne do pełnienia służby lub wykonywania zawodu;
- 2) zapasy żywności i opału niezbędne dla dłużnika i będących na jego utrzymaniu członków jego rodziny na okres jednego miesiąca;
- 3) jedna krowa lub dwie kozy albo trzy owce potrzebne do wyżywienia dłużnika i będących na jego utrzymaniu członków jego rodziny wraz z zapasem paszy i ściółki do najbliższych zbiorów;
- 4) narzędzia i inne przedmioty niezbędne do osobistej pracy zarobkowej dłużnika oraz surowce niezbędne dla niego do produkcji na okres jednego tygodnia, z wyłączeniem jednak pojazdów mechanicznych;
- 5) u dłużnika pobierającego okresową stałą płacę – pieniądze w kwocie, która odpowiada niepodlegającej egzekucji części płacy za czas do najbliższego terminu wypłaty, a u dłużnika nieotrzymującego stałej płacy – pieniądze niezbędne dla niego i jego rodziny na utrzymanie przez dwa tygodnie;

- 6) przedmioty niezbędne do nauki, papiery osobiste, odznaczenia i przedmioty służące do wykonywania praktyk religijnych oraz przedmioty codziennego użytku, które mogą być sprzedane tylko znacznie poniżej ich wartości, a dla dłużnika mają znaczną wartość użytkową;
- 7) środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym, o którym mowa w art. 36 ust. 4a25) ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 50 i 1272);
- 8) produkty lecznicze w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2008 r. Nr 45, poz. 271, z późn. zm.26)) niezbędne do funkcjonowania podmiotu leczniczego w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej przez okres trzech miesięcy oraz niezbędne do jego funkcjonowania wyroby medyczne w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 maja 2010 r. o wyrobach medycznych (Dz. U. Nr 107, poz. 679 oraz z 2011 r. Nr 102, poz. 586 i Nr 113, poz. 657);
- 9) przedmioty niezbędne ze względu na niepełnosprawność dłużnika lub członków jego rodziny.

Zgodnie z art. 831. § 1 nie podlegają egzekucji:

- 1) sumy i świadczenia w naturze wyasygnowane na pokrycie wydatków lub wyjazdów w sprawach służbowych;
- 2) sumy przyznane przez Skarb Państwa na specjalne cele (w szczególności stypendia, wsparcia), chyba że wierzytelność egzekwowana powstała w związku z urzeczywistnieniem tych celów albo z tytułu obowiązku alimentacyjnego;
- 3) środki pochodzące z programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, 938 i 1646), chyba że wierzytelność egzekwowana powstała w związku z realizacją projektu, na który środki te były przeznaczone;
- 4) prawa niezbywalne, chyba że możliwość ich zbycia wyłączono umową, a przedmiot świadczenia nadaje się do egzekucji albo wykonanie prawa może być powierzone komu innemu;
- 5) świadczenia z ubezpieczeń osobowych oraz odszkodowania z ubezpieczeń majątkowych, w granicach określonych w drodze rozporządzenia przez Ministrów Finansów i Sprawiedliwości; nie dotyczy to egzekucji mającej na celu zaspokojenie roszczeń z tytułu alimentów;
- 6) świadczenia z pomocy społecznej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182, ze zm.);
- 7) wierzytelności przypadające dłużnikowi z budżetu państwa lub od Narodowego Funduszu Zdrowia z tytułu udzielania świadczeń opieki zdrowotnej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, ze zm.) przed ukończeniem udzielania tych świadczeń, w wysokości 75% każdorazowej wypłaty, chyba że chodzi o wierzytelności pracowników dłużnika lub świadczeniodawców, o których mowa w art. 5 pkt 41 lit. a i b ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Zgodnie z art. 833 § 1 kpc wynagrodzenie ze stosunku pracy podlega egzekucji w zakresie określonym w przepisach Kodeksu pracy. Przepis ten stosuje się odpowiednio do zasiłków dla bezrobotnych, dodatków aktywizacyjnych, stypendiów oraz dodatków szkoleniowych, wypłacanych na podstawie przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Zgodnie z art. 87¹ § 1 kodeksu pracy wolna od potrąceń jest kwota wynagrodzenia za pracę w wysokości:

- 1) minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie odrębnych przepisów, przysługującego pracownikom zatrudnionym w pełnym wymiarze czasu pracy, po odliczeniu składek na ubezpieczenia społeczne oraz zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych – przy potrącaniu sum egzekwowanych na mocy tytułów wykonawczych na pokrycie należności innych niż świadczenia alimentacyjne;
- 2) 75% wynagrodzenia określonego w pkt 1 – przy potrącaniu zaliczek pieniężnych udzielonych pracownikowi;
- 3) 90% wynagrodzenia określonego w pkt 1 – przy potrącaniu kar pieniężnych przewidzianych w art. 108.

Jeżeli pracownik jest zatrudniony w niepełnym wymiarze czasu pracy, kwoty określone w § 1 kodeksu pracy ulegają zmniejszeniu proporcjonalnie do wymiaru czasu pracy.

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej,

mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Ostatnia aktualizacja: 10/07/2018